

การวางมาตรการการจัดการคุณภาพการศึกษา

Measures for quality management education

สมिता จุลเชตร์ (Smita Julakate)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญ 4 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาและติดตามผลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน การมีงานทำ ลักษณะงานและอาชีพที่บัณฑิตทำงาน อัตราเงินเดือน ระยะเวลาในการหางาน ทักษะคิดในการทำงาน การนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การงาน (2) เพื่อศึกษาถึงสาเหตุของการไม่มีงานทำและปัญหาการหางานทำภายหลังสำเร็จการศึกษา (3) เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผน แก้ไข และการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของตลาดแรงงาน (4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่องานที่ทำของผู้สำเร็จการศึกษา สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) กับสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก จำนวน 2 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.) และนำเสนอการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution)

ผลการวิจัยผู้วิจัยขอเสนอตามวัตถุประสงค์ดังนี้

(1) เพื่อศึกษาและติดตามผลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน การมีงานทำ ลักษณะงานและอาชีพที่บัณฑิตทำงาน อัตราเงินเดือน ระยะเวลาในการหางาน ทักษะคิดในการทำงาน การนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การงาน

ผลการวิจัยพบว่าผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 392 ราย ระดับอาชีวศึกษาที่มีงานทำส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาด้านศิลปศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 19.13 รองลงมาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 9.18 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงที่เลือกศึกษาด้านศิลปศาสตร์และมนุษยศาสตร์และมีการมีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 10.71 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการมีงานทำเพราะสำเร็จการศึกษาด้วยคะแนนที่ดีส่วนใหญ่เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 39.54 ด้านผู้เรียนให้ความสำคัญต่อการเรียนมากที่สุดส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 44.38

(2) เพื่อศึกษาถึงสาเหตุของการไม่มีงานทำและปัญหาการหางานทำภายหลังสำเร็จการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่าด้านผู้ประกอบการส่วนใหญ่อยากจ้างผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาของท่านส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 40.81 ด้านชื่อเสียงของสถานศึกษามีความสำคัญอย่างมากต่อการหางานส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 44.64 ด้านผู้ประกอบการมีเป้าหมายเฉพาะที่จะรับผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาที่เรียนจากสถานศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 39.03 ด้านสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงที่โดดเด่นในสาขาที่ท่านเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 39.03 ด้านจำนวนผู้สมัครเข้าเรียนในสาขาของผู้สำเร็จการศึกษา

มากกว่าจำนวนที่จะรับส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 37.75 ด้านสาขาวิชาที่ท่านเรียนเป็นที่นิยมในสังคมส่วนใหญ่เห็นด้วยระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.05

(3) เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผน แก้ไข และการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของตลาดแรงงาน

ผลการวิจัยพบว่าด้านสาขาอาชีพที่เรียนเป็นที่ต้องการในตลาดแรงงานส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 40.05 ด้านวุฒิการศึกษาที่เรียนเป็นวิชาชีพเฉพาะทางซึ่งเป็นที่ต้องการอย่างมากส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 40.81 ด้านผู้จบการศึกษาในสาขานี้เป็นที่ต้องการสูงในปัจจุบันส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 43.87 ด้านตำแหน่งงานที่เปิดรับเป็นจำนวนมากในพื้นที่ที่มองหางานส่วนใหญ่เห็นด้วยระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.30 ด้านโอกาสมากที่จะได้งานในสาขาที่ท่านเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 43.87 ด้านความชำนาญและความสามารถที่มีเป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 42.85 ด้านความมั่นใจที่จะได้งานจากการสัมภาษณ์และการคัดสรรส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 44.64 ด้านความเชื่อการหางานทำที่ไหนก็ได้ถ้าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับความชำนาญและประสบการณ์ส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 41.83 ด้านนักศึกษาปัจจุบันทราบว่าเมื่อเขาจบการศึกษาแล้ว เขาต้องมีความรู้ความสามารถอะไรบ้างส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 43.62 ด้านนักศึกษาที่กำลังจะเข้ามาเรียนและผู้ปกครองทราบว่าเมื่อนักศึกษาจบการศึกษาแล้ว เขาต้องมีความรู้ความสามารถอะไรบ้างส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 41.83 ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (เช่น บัณฑิตที่จบการศึกษา ผู้ประกอบการ และสาธารณชนทั่วไป) ทราบว่าเมื่อนักศึกษาจบการศึกษาแล้ว เขาต้องมีความรู้ความสามารถอะไรบ้างส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 42.34 ด้านสถานศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษามีการเก็บหลักฐานด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 43.62 ด้านสถานศึกษาของท่านมีความร่วมมือระหว่างสาขาวิชาและในระดับสถาบัน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 44.13 ด้านสถานศึกษาของท่านมีแนวทางในการใช้ข้อมูลจากการติดตามและประเมินความสำเร็จของผู้จบการศึกษา มาใช้ในการวางแผนปรับปรุงการเรียนรู้นักศึกษาอย่างเป็นระบบ คิดเป็นร้อยละ 41.83 ด้านสถานศึกษาของท่านได้นำข้อเสนอแนะจากผลการประเมิน มาใช้ในการจัดลำดับความสำคัญเพื่อปรับปรุงแผนงาน กิจกรรม รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 45.40 ด้านการที่สถานศึกษาดำเนินการประเมินและปรับปรุงระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดประสิทธิผลต่อการปรับปรุงระบบการเรียนการสอนส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 41.32 ด้านการมีมนุษย์สัมพันธ์ดี คิดเป็นร้อยละ 41.83 ด้านช่วยเหลือผู้อื่นส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 50.76 ด้านการแบ่งปันสิ่งที่มีให้กับผู้อื่นส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 49.74 ด้านเข้ากับผู้อื่นได้ดีผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 48.72 ด้านระดับอาชีวศึกษามักทำสิ่งที่ติดต่อผู้อื่นส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 47.70 ด้านระดับการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพียงพอที่จะหางานในสาขาวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 46.93 ด้านทักษะและความชำนาญที่ผู้สำเร็จการศึกษามียังทันสมัยผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 44.38

(4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่องานที่ทำของผู้สำเร็จการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ตอบว่าไม่มีความพึงพอใจเป็นอย่างมากกับเงินเดือนของท่านในปัจจุบันมาก คิดเป็นร้อยละ 64.79 รองลงมาไม่มีความพึงพอใจเป็นกับเงินเดือนของท่านในปัจจุบันมา คิดเป็นร้อยละ 5.86 ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจว่างานปัจจุบันสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ท่านเรียน คิดเป็นร้อยละ 30.35 รองลงมาพึงพอใจระดับปานกลางกับงานปัจจุบันสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ท่านเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.55

Abstract

The research objective of four reasons: (1) To study and follow up on the basis of the work done and the reasons for not getting the job done. Barriers to finding a job. Job and career-graduate work. Rate of salary Time Job Attitude to work Knowledge applied to the job. The study and the study (2) to investigate the cause of a lack of jobs and the difficulty of finding a job after graduation (3) to be used as a guide for policy planning, editing and production. Graduate in accordance with the actual needs of the labor market, (4) To determine your satisfaction with the work of graduates. For this study, the researchers conducted specific Randomization (Purposive sampling) to study the effect of external assessment very good number two of the tools used in the study was a questionnaire. The statistics used in this study consists of the percentage (Percentage) Arithmetic. The standard deviation (Standard Deviation, S.D.) and the frequency (Frequency Distribution).

The findings were presented by the following objectives.

1) To study and follow up on the basis of employment and occupation on the graduate work. Rate of salary Time Job Attitude to work Knowledge applied to the work

The results showed that 392 graduates of vocational tasks are done, most liberal arts graduates. And Humanities 19.13 percent, followed by the science 9.18 percent

Most women who choose to study arts and humanities and employment.10.71 percent of college graduates most agree that the employment rate for graduates with a good majority agree. 39.54 percent of the students to focus on learning most agree. 44.38percent.

2) to investigate the cause of a lack of jobs and the difficulty of finding a job after graduation

The results showed that the majority of entrepreneurs would employ graduates of your institution, most agree. 40.81 percent of the school's reputation is very important to finding a job, most agree. 44.64 percent The operator aims only to graduate students in the field of education, most agree. 39.03 per cent of schools have an outstanding reputation in the field you are studying, most agree. 39.03 percent of the number of people enrolled in more

than the number of graduates who will get the majority to agree. 37.75 percent of the subjects to be studied is popular in most societies agree moderate. 40.05 percent

3) to be used as a guide for policy planning, editing and producing graduates to meet the real needs of the labor market

The results indicate that the professional classes are in demand in the labor market, most agree. 40.05 percent of the qualifications to be the only profession which is in great demand most agree 40.81 percent. The graduates in this field are in high demand today, most agree. 43.87 percent of job openings in many areas, a majority agreed with the medium. 40.30 percent. The more chances to get a job in the field you are studying, most agree. 43.87 percent of expertise and capabilities with the needs of most operators agree. 42.85 percent of the confidence to get the job of interviewing and selection most agree. 44.64 percent of the faith to find a job anywhere If a job-related skills and experience, most agree. 41.83 percent of current students that when they graduate. He must have knowledge of what most agree. 43.62 percent The institution of a partnership between the Department and the Institute. To develop learning, most students agree. 44.13 percent of the school's guidelines for the use of monitoring and evaluating the success of graduates. Used in the plan to improve student learning in a systematic way. 41.83 per cent of the schools have taken feedback from the assessment used to prioritize activities, including plans to improve the allocation of resources, most agree. 45.40 percent The study was conducted to evaluate and improve the education system continues to improve the effectiveness of teaching, most agree. 41.32 percent The Good 41.83 per cent of helping others, most agree. 50.76 percent of the shares available to the majority of people agree. 49.74 percent of the people have good vocational graduates, most agree. 48.72 per cent of vocational education often do good things for others, most agree. 47.70 per cent of the level of education completed vocational education enough to find work in the fields of vocational graduates, most agree. 46.93 percent of the skills and expertise that graduates have a modern vocational education graduates, most agree. 44.38 percent.

(4) the satisfaction with the work of graduates.

The research found that a majority answered that there are extremely satisfied with your current salary is. 64.79 per cent, followed by lack of satisfaction with your current salary. 5.86 percent are satisfied with their current job that corresponds to the subject you are studying. 30.35 per cent, followed by moderately satisfied with their current job corresponds to the subject you are studying. 27.55 percent.

บทนำ

การพัฒนาประเทศในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคแห่งการแข่งขันด้านความรู้ เทคโนโลยีต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้สังคมเปลี่ยนไปเกิดช่องทางการเรียนรู้อย่างกว้างขวางการจัดการการสอนในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้มีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้เพื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น เพื่อให้ตอบสนองกับการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แต่อย่างไรก็ตามผลประเมินการศึกษาในสถาบันการศึกษาตามจากรายงานของสำนักเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ โดยการรายงานของ ทิศนา ขัมมณี.[1] พบว่าคุณภาพการจัดการศึกษายังอยู่ในระดับที่ต้องได้รับการปรับปรุง ทั้งด้านของครู นักเรียน และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับผลการประเมิน PISA (2556) [2] ซึ่งประเมินผลการเรียนของนักเรียนในด้านคณิตศาสตร์ การอ่านและวิทยาศาสตร์ รายงานว่าผลการประเมินนักเรียนไทยนั้นยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของ Organization for Co-operation and Development (OECD) ทศวรรษวิภา ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินการจัดการศึกษาของประเทศยังต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน

ในส่วนการจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนในภาคการผลิตและอุตสาหกรรมนั้นสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษารับผิดชอบการจัดการศึกษา มีภารกิจหลักในการผลิตและพัฒนาากำลังคนด้านวิชาชีพ ให้มีความสามารถในการแข่งขันทั้งตลาดแรงงานในประเทศและการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนรวมทั้งระดับโลก จึงได้ดำเนินนโยบายในการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนการสอน โดยมียุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาด้วยการ “ปรับการเรียน เปลี่ยนการสอน ปฏิรูปการสอบ ให้ทันกับยุคสมัยอย่างมีคุณภาพ” [3] โดยมุ่งเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การปรับปรุงหลักสูตรอาชีวศึกษายกระดับคุณภาพผู้เรียน ร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ ได้ดำเนินนโยบายในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน แต่อย่างไรก็ตาม จากรายงานของพลศักดิ์ โกศัยารักษ์ และคณะ [4] พบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะของสถาบันอาชีวศึกษานั้นยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการรายงานของ อีรวิทย์ บุญยโสภณ [5] ซึ่งกล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษาของไทยที่ยังมีปัญหากับการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องสมรรถนะในวิชาชีพ ปัญหาเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งเมื่อจบออกไปและเข้าสู่ตลาดแรงงานจะไม่สามารถปฏิบัติงานในวิชาชีพได้ หรือปฏิบัติได้ไม่ดีพอ [6]

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 10 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลือ

อื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาจำเป็นต้อง จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ เชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

การดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทบทวนทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อค้นหาแนวทางการพัฒนาเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับงานวิจัย เช่น แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การคัดเลือกพื้นที่ศึกษา และการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการคัดเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและคัดเลือกพื้นที่ศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีผลการประเมินภายนอก ระดับดีมากจำนวน 2 แห่ง

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาเครื่องมือการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือจากหลักสูตรที่เปิดในสถานศึกษาและทัศนคติของผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อค้นหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และตรวจสอบความถูกต้องตามหลักภาษา และความสอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษา ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาโดยการติดต่อขอความอนุเคราะห์ให้สถานศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาในปีล่าสุด

ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาสายอาชีวศึกษา ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามที่ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องก่อนดำเนินการวิเคราะห์ผล

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสุ่มเก็บข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2558 จากสถานศึกษาที่ได้รับผลการประเมินภายนอกระดับดีมาก และสถานศึกษาตั้งอยู่ในพื้นที่เศรษฐกิจที่มีการทำอุตสาหกรรมและเป็นพื้นที่เศรษฐกิจต่อการลงทุนด้านแรงงานปริมาณสูง สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ได้คัดเลือกสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดระยอง การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับผู้สำเร็จการศึกษากลายเป็นผลการวิเคราะห์ในเชิงร้อยละ และเป็นการเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละสาขาวิชาที่ผู้เรียนได้เลือกเรียนจำนวนทั้งสิ้น 392 คน ผู้วิจัยขอนำเสนอผลของการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ความสมารถที่จะได้รับการจ้างงานของบัณฑิต (Employability)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เลือกศึกษาสาขาศิลปศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 19.13 รองลงมาสาขาวิชาที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเลือกที่จะเรียนคือวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 4.84 เมื่อวิเคราะห์เพศกับการมีงานทำ พบว่า สาขาศิลปศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 10.71 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 8.41

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการมีงานทำเพราะสำเร็จการศึกษาด้วยคะแนนที่ดีส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 39.54 ด้านผู้เรียนให้ความสำคัญต่อการเรียนมากที่สุดส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 44.38 ด้านผู้ประกอบการส่วนใหญ่อยากจ้างผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาของท่านส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 40.81 ด้านชื่อเสียงของสถานศึกษามีความสำคัญอย่างมากต่อการหางานส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 44.64 ด้านผู้ประกอบการมีเป้าหมายเฉพาะที่จะรับผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาที่เรียนจากสถานศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 39.03 ด้านสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงที่โดดเด่นในสาขาที่ท่านเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 39.03 ด้านจำนวนผู้สมัครเข้าเรียนในสาขาของผู้สำเร็จการศึกษามากกว่าจำนวนที่จะรับส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 37.75 ด้านสาขาวิชาที่ท่านเรียนเป็นที่นิยมในสังคมส่วนใหญ่เห็นด้วยระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.05 ด้านสาขาอาชีพที่ท่านเรียนเป็นที่ต้องการในตลาดแรงงานส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 40.05 ด้านวุฒิการศึกษาที่ท่านเรียนเป็นวิชาชีพเฉพาะทางซึ่งเป็นที่ต้องการอย่างมากส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 40.81 ด้านผู้จบการศึกษาในสาขานี้เป็นที่ต้องการสูงในปัจจุบันส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 43.87 ด้านตำแหน่งงานที่เปิดรับเป็นจำนวนมากในพื้นที่ที่มองหางานส่วนใหญ่เห็นด้วยระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.30 ด้านโอกาสมากที่จะได้งานในสาขาที่ท่านเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 43.87 ด้านความชำนาญและความสมารถที่มีเป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 42.85 ด้านความมั่นใจที่จะได้งานจากการสัมภาษณ์และการคัดสรรส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 44.64 ด้านความเชื่อการหางานทำที่ไหนก็ได้ถ้าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับความชำนาญและประสบการณ์ส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 41.83 ด้านนักศึกษาปัจจุบันทราบว่าเมื่อเขาจบการศึกษาแล้ว เขาต้องมีความรู้ความสามารถอะไรบ้างส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 43.62 ด้านนักศึกษาที่กำลังจะเข้ามาเรียนและผู้ปกครองทราบว่าเมื่อนักศึกษาจบการศึกษาแล้ว เขาต้องมีความรู้ความสามารถอะไรบ้างส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 41.83 ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (เช่น บัณฑิตที่จบการศึกษา ผู้ประกอบการ และ

สาธารณชนทั่วไป) ทราบว่าเมื่อนักศึกษาจบการศึกษาแล้ว เขาต้องมีความรู้ความสามารถอะไรบ้างส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 42.34 ด้านสถานศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษามีการเก็บหลักฐานด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 43.62 ด้านสถานศึกษาของท่านมีความร่วมมือระหว่างสาขาวิชาและในระดับสถาบัน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 44.13 ด้านสถานศึกษาของท่านมีแนวทางในการใช้ข้อมูลจากการติดตามและประเมินความสำเร็จของผู้จบการศึกษา มาใช้ในการวางแผนปรับปรุงการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างเป็นระบบ คิดเป็นร้อยละ 41.83 ด้านสถานศึกษาของท่านได้นำข้อเสนอแนะจากผลการประเมินมาใช้ในการจัดลำดับความสำคัญเพื่อปรับปรุงแผนงานกิจกรรม รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 45.40 ด้านการที่สถานศึกษาดำเนินการประเมินและปรับปรุงระบบการศึกษอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดประสิทธิผลต่อการปรับปรุงระบบการเรียนการสอนส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 41.32 ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 41.83 ด้านช่วยเหลือผู้อื่นส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 50.76 ด้านการแบ่งปันสิ่งที่มีให้กับผู้อื่นส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 49.74 ด้านเข้ากับผู้อื่นได้ดีผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 48.72 ด้านระดับอาชีวศึกษามักทำสิ่งที่ดีต่อผู้อื่นส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 47.70 ด้านระดับการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพียงพอที่จะหางานในสาขาวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 46.93 ด้านทักษะและความชำนาญที่ผู้สำเร็จการศึกษามียังทันสมัยผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 44.38 ด้านระดับอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีประวัติการทำงานที่ดี คิดเป็นร้อยละ 43.11 ผู้ประกอบการประทับใจในคุณสมบัติและความสามารถของท่าน คิดเป็นร้อยละ 46.17 ด้านบุคคลและสถานประกอบการที่สามารถอ้างอิงผลการดำเนินงานที่ดีของผู้สำเร็จการศึกษามากเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 44.64 ด้านคุณสมบัติในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยระดับปานกลางไม่ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 35.20 ด้านความจำเป็นต้องฝึกอบรมหรือเรียนรู้เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 43.36

จากผลการวิจัยในตอนที่ 1 สามารถตอบวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาและติดตามผลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน การมีงานทำ ลักษณะงานและอาชีพที่บัณฑิตทำงาน อัตราเงินเดือน ระยะเวลาในการทำงาน ทักษะในการทำงาน การนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การงาน (2) เพื่อศึกษาถึงสาเหตุของการไม่มีการทำงานและปัญหาการหางานทำภายหลังสำเร็จการศึกษา

ตอน 2 วิธีการหางาน

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษามีการปฏิบัติเป็นบางครั้งในการหางานทำส่วนใหญ่หางานจากหน้าหนังสือพิมพ์ หรือวารสาร คิดเป็นร้อยละ 29.08 หางานทางอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 29.84 ความถี่ที่ท่านหางานโดยถามจากคนรู้จักที่สามารถแนะนำงานได้ คิดเป็นร้อยละ 38.77 ท่านติดต่อหางานโดยบริษัทจัดหางาน คิดเป็นร้อยละ 33.41 ท่านติดต่อสถานประกอบการเพื่อหาข้อมูลตำแหน่งงานว่าง คิดเป็นร้อยละ 33.41 ท่านส่งจดหมายสมัครงาน คิดเป็นร้อยละ 25.76

จากผลการวิจัยในตอนที่ 2 สามารถตอบวัตถุประสงค์ข้อ (3) เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผน แก้ไข และการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของตลาดแรงงาน

ตอน 3 สถานภาพการได้รับจ้างงาน (Employment Status)

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษามีความพึงพอใจในงานปัจจุบันมากเพียงใดส่วนใหญ่พึงพอใจ คิดเป็นร้อยละ 40.05 รองลงมามีความพึงพอใจในงานปัจจุบันระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 23.21 ส่วนใหญ่ตอบว่าไม่มีความพึงพอใจเป็นอย่างมากกับเงินเดือนของท่านในปัจจุบันมาก คิดเป็นร้อยละ 64.79 รองลงมาไม่มีความพึงพอใจเป็นกับเงินเดือนของท่านในปัจจุบันมา คิดเป็นร้อยละ 5.86 ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจว่างานปัจจุบันสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ท่านเรียน คิดเป็นร้อยละ 30.35 รองลงมาพึงพอใจระดับปานกลางกับงานปัจจุบันสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ท่านเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.55

จากผลการวิจัยในตอน 2 สามารถตอบวัตถุประสงค์ข้อ (4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่องานที่ทำของผู้สำเร็จการศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

การติดตามผลเป็นวิธีการที่สำคัญที่จะทำให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพและข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา ผลที่ได้จากการศึกษาติดตามจะเป็นข้อมูลและแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและผู้กำลังศึกษาอยู่ ซึ่งสามารถใช้เป็นข้ออ้างอิงในการฝึกอบรมส่งเสริมนักศึกษาปัจจุบันและยังเป็นหลักในการพัฒนาจัดการศึกษาเพิ่มเติมสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา ความสนใจความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสถาบันที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาตามธรรมชาติของคนเรา เมื่อได้ดำเนินการสำเร็จผลงานที่ได้กระทำสำเร็จแล้วนั้น ผลการวิจัยสามารถพัฒนาก้าวหน้าขึ้นไปเรื่อยๆ ในเรื่องของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาก็คงกัน ได้ทราบจุดที่ดีและจุดบกพร่องของหลักสูตร

จากผลการวิจัยในส่วนความสามารถที่จะได้รับการจ้างงานของบัณฑิต (employability) พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาแสดงความคิดเห็นจากผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 50.76 ผู้สำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจ พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 40.05 แสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาให้ความสำคัญกับหลักสูตรการเรียนการสอน มีความพึงพอใจในการเลือกสาขาวิชาเรียนและมีทัศนคติที่ดีต่อการทำคะแนนสอบให้ได้คะแนนที่ดีย่อมมีผลต่อการหางานทำของตนเองและงานวิจัยในการติดตามผลของผู้สำเร็จการศึกษาย่อมมีผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับสาร สุขศรีวงศ์ (2550) ได้สรุปความสำคัญและประโยชน์ของการติดตามประเมินผลได้ 4 ประเด็นสำคัญ ดังนี้คือ 1) ทำให้ทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริง สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและการพัฒนา 2) ทำให้วางแผนได้ตรงเป้า แก้ปัญหาได้ถูกจุดและพัฒนาได้ตรงตามนโยบาย 3) ช่วยให้ดำเนินการตามแผนได้ราบรื่น สามารถปรับปรุงแก้ไขปัญหาอุปสรรคอย่างได้ผลหรือปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมมากขึ้น และ 4) ทำให้ทราบผลการดำเนินงานตามแผนและโครงการอย่างชัดเจน อะไรประสบผลสำเร็จแล้ว สิ่งใดยังต้องทำต่อไป จำนวนเท่าไร อันจะเป็นข้อมูลไปสู่การตัดสินใจไปสู่สภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการซึ่งเป็นการวนครบวงจร ดังนั้นถ้ามีการติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้ทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริง การวางแผนสามารถทำได้ตรงตามเป้าหมายหรือสามารถปรับปรุงแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมมากขึ้นทราบผลการดำเนินงานของงาน/โครงการ เมื่อเริ่มวางแผนอีกก็จะมีข้อมูลที่ชัดเจน เพียงตรงและเป็นปัจจุบัน วงจรของแผนก็จะครบสมบูรณ์ สามารถเป็นเครื่องมือในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผลงานวิจัยการติดตามข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาได้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของเมตตา นพ

ประดิษฐ์ (อ้างถึงอรรถนิติ ไชยสิทธิ์ ,2543: 12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการติดตามผลผลิตพอสรุปได้ว่า ธรรมชาติของคนเมื่อทำงานเสร็จแล้ว ก็อยากจะทราบว่าผลงานนั้น เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ การตรวจสอบจะช่วยให้การทำงานในครั้งต่อไปพัฒนาดีขึ้นเรื่อย ๆ เรื่องการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาก็เช่นเดียวกัน นับเป็นการตรวจสอบผลงานที่จะทำให้สถาบันการศึกษาได้ประเมินหลักสูตร ทราบถึงจุดดี จุดบกพร่อง ทราบถึงปัญหา ความต้องการ ความจำเป็นของสังคมและของผู้สำเร็จการศึกษา และชัยวิชญ์ ภูงามทอง(อ้างถึงในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2545-2546 : 14) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการติดตามผลว่าเป็นการติดตามผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ การศึกษาเรื่องราวกับการทำงานหรือการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาเหล่านั้นว่าเขามีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ที่ได้รับจากสถาบันของตนมากน้อยเพียงใดมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้างอันเป็นการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษานั้น นอกจากนี้ยังเป็นการติดตามผลว่าเขาประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเรียนต่อหรือการทำงานอย่างไรในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาช่วยให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพและข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน และปรับปรุงบริการต่าง ๆ ที่สถาบันจัดให้นักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในนักศึกษารุ่นต่อไป

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการติดตามข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการกับสถานประกอบการ
2. การเปิดหลักสูตรการศึกษาควรดำเนินการเปิดให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการและควรมีการจัดการฝึกอาชีพระหว่างการเรียนการสอนในทุกหลักสูตร
3. ควรมีการจัดทำข้อมูลการมีงานทำสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนสำหรับสถานศึกษาต่อไป
4. ควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ในการตอบแบบสำรวจสภาพการณ์มีงานทำของบัณฑิต
5. ควรมีการศึกษาติดตามความก้าวหน้าในการทำงานของนิสิตที่สำเร็จการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
6. ควรเน้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในทุกสาขาวิชา เพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีทักษะและความชำนาญเฉพาะ
7. ควรมีกิจกรรมสำหรับนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายที่จะสำเร็จการศึกษาในด้านการจัดหางาน จัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

ทิตินา แคมมณี, “กลยุทธ์การสอน,” เอกสารการบรรยายในที่ประชุมศาสตร์และการเมือง ราชบัณฑิตยสถาน, 2553.

- โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ,
“ผลการประเมิน PISA2012 คณิตศาสตร์ การอ่าน และวิทยาศาสตร์ บทสรุปสำหรับผู้บริหาร”.
สมุทรปราการ . แอดวานซ์ ปริ้นติ้ง เซอร์วิส, 2556
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, “รายงานประจำปี 2555สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ,” 2555.
- พลศักดิ์ โกศัยารมณ์ และคณะ “รายงานการศึกษา โครงการการศึกษาสถานภาพที่มีผลต่อการพัฒนาระบบ
อาชีวศึกษาของไทย,” กรุงเทพฯ . มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ .
ศูนย์ผลิตตำราเรียน, 2556.
- ธีรวุฒิ บุญยโสภณ, “แนวทางจัดการอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีของประเทศ,” เอกสารประกอบการสัมมนา
อภิปรายและวิพากษ์ผลการวิจัยสถานการณ์อาชีวศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อพัฒนา
อาชีวศึกษาของประเทศ. กรุงเทพฯ . มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ .
ศูนย์ผลิตตำราเรียน, 2556.
- นัฐพงษ์ ทองปาน, รัตน์ สงวนพงษ์, สมยศ เจตเจริญรักษ์, “การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดการฝึกงานตามฐาน
สมรรถนะอาชีพช่างเดินสายและติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าในอาคาร,” พัฒนาเทคนิคศึกษา, ปีที่ 24
ฉบับที่ 81 (ม.ค.-มี.ค.), 101-109.